
Janković Dávid

JELENTÉS, ODALENTRŐL

A MI KUDARCUNK A LEGEMINENSEBB

Elérkeztünk ehhez a befedett barlanghoz... (Empedoklész)

Végső soron akár meditálással is tölthette volna itt az elmúlt, ki tudja, hány évet, a Samsung gyártmányú monitor állítható, de a megvilágosodáshoz egyelőre a legmagasabb fokozaton sem hozzásegítő megvilágításában olyan magas koncentrációs szintre jutott el, ha nem is mondhatni, hogy a legmagasabbra, ez utóbbi állítását ugyanis mosószergyártó ügyfelének sem javasolja soha, azon az alapon, hogy *a piacelsőbbégi állítások adott esetben érdemi fogyasztóvédelmi jogi kockázatot hordozhatnak, ezzel az adott esetbennel a lehető legdiszkrétebben lefedve azt az eshetőséget, ha az állítás esetleg nem lenne igaz, és ha őszinték szeretnénk lenni, akkor valóban nem az, mert az ő esetében például ez a kimagasló koncentráció kizárólag akkor áll be és tart ki, amikor le kell tapogatnia az ügyfelnek, nos – a legjobb szó az, hogy – a vágyait, mert ez történik most is, de nem a mosószeresének, és hát nincs is ezeknek a vágyaknak sem levendula-, sem ylang-ylang illata, mint ahogy nem is volt soha: már akkor sem, amikor egy évvel ezelőtt azt javasolta, hogy ennek az úgynevezett Belső Vizsgálatnak az érdekében vegyék el mindösszesen tizenkét munkavállaló céges mobiltelefonját, és küldjék el ezeket a Nekromantákhoz, akik majd felhozzák belőlük, amit nem hozna fel sem pszichoanalízis, sem kínzás, és az ügyfél – ez az önmaga előtt is titokzatos, megfoghatatlan gigász, ez a tapadókorongos karjaival egy időben minden irányban jelen lévő, történelmen kívüli, vad és meg nem értett entitás – valóban erre vágyott, aztán meg arra, hogy merevlemezeket és táblagépeket és laptopokat kobozzanak el ugyanattól a tizenkettőtől, majd arra, hogy mindent, amit azok önmagukból digitális jelekké alakítottak, a kollégájával átvizsgáljon, méghozzá a legnagyobb körültekintéssel egy óradíjas megállapodás keretében, és ez még csak a kezdet volt: mert miután ezek a cselekmények nem vitték közelebb az ügyfelet ahhoz, hogy megértse, amit saját magával kapcsolatban mindenképp értenie kellett, a gerinctelen testében*

dobogó három szívben új vágyak születtek, ő pedig, aki most a Samsung gyártmányú monitorba bámul, ott volt, hogy ezeket a zsenge, a létezésnek még éppen hogy csak az innenső oldalán lévő vágyakat mint egy igen érzékenyre (de nem a legérzékenyebbre) kalibrált műszer megérezze, és az ügyfél helyett és részére artikulálja, ettől pedig az a három szív úgy kezdett ragyogni, mint ha a Szent Szív lett volna, hármaskörben, és egyre fényesebben, ahogy először elkészültek az első közbenső jelentések a digitális adatok átvizsgálásáról, szám szerint tizenöt, aztán sor került a meghallgatásokra, az eredeti tizenkettővel és még egy továbbival, akit a tizenkettő levelezése kevert gyanúba, pontosabban: a tizenkettő levelezése *egy teljesen ki nem zárható értelmezés mentén*, ahogy ez a hetedik közbenső jelentésben szerepelt, aztán jegyzőkönyvek készültek a meghallgatásokról, és azok alapján újabb közbenső jelentések, majd ezek ajánlásai alapján újabb meghallgatásokra került sor, és így tovább, míg végül egy meg nem határozott számú, de egyértelműen közbenső jelentés levonta azt a következtetést, hogy *ugyan a Belső Vizsgálat erre vonatkozó közvetlen bizonyítékot nem tárt fel, nem zárható ki, hogy*, ezt követően viszont tizenhat oldalon keresztül nem derült ki, hogy pontosan mi is; és habár egy teljesen szintén ki nem zárható értelmezés mentén ezt az egészet akár kudarcként is meg lehetett volna élni, ő egész egyszerűen nem volt sem képes, sem hajlandó ezzel foglalkozni, mert azon a koncentrációs szinten, amin akkor is tartózkodott, nem volt hely másnak, mint annak a nyálkás bőrön át is kitapintható lüktetésnek, amiről nem lehetett tudni, hogy a három közül melyik irányból jön, csak azt, hogy az okozója egy újabb, minden eddigit felülmúló vágy.

Arra vágyott, hogy összefoglalva lássa egyetlen, valamennyi korábbi közbenső következtetést magában foglaló írásműben, hogy mire is derített fényt ez a majdnem négyezer kiszámlázott munkaóra, amit természetesen nevetéses szavakkal megragadni, még csak megpróbálni is, ebben a tekintetben tehát maga a Belső Vizsgálat kifejezés sem más, mint ennek a száználman inadekvát jelrendszernek, vagyis az emberi nyelvnek egy újabb, eminens kudarca, sőt, a *legeminensebb*, mondhatnánk tovább mélyítve ezt a kudarcot (és ezen a ponton már az sem érdekel bennünket, hogy a piacelsőbbbségi állítások miféle kockázatokat hordozhatnak, mert az efféle megfontolásokat mi most már leszarjuk magasról, fogjuk, és kiplakátoljuk az egész városban, nem utolsósorban az iskolákban és mindenekelőtt a temetőkből és a templomokban, hogy A MI KUDARCUNK A LEGEMINENSEBB, így, verzáisan, és akkora plakátokon, amikkel egész homlokzatokat tudunk

letakarni, és le is takarunk, hidd el nekem) anélkül, hogy ennek bármi jelentősége volna, mert kifejezőképességüktől függetlenül fejezhetetlen ki az az emberfeletti teljesítmény, amire a levelezésükben már vagy egy éve folyton úgy utalnak mint Belső Vizsgálatra, és ennyi erővel tényleg: akár köpködhetnének is, vagy körbevizelhetnék a munkahelyi vécét, és mindezt átgondolva jutnak el ő meg a kollégája arra a következtetésre, hogy ha szeretnék, hogy ha a fejenként majdnem kétezer kiszámlázott munkaóra elképesztő eredményei legalább részben átviláglanának a monitoron, még hozzá az alkalmazott fényerősség-beállításoktól függetlenül, akkor igencsak össze kell szedniük magukat, és ezzel még azt megelőzően szembesülnek, hogy elkezdődne a mindennek alapját képező, óriási kompilációs munka, vagyis a valamennyi meghallgatási jegyzőkönyvnek és közbenső jelentésnek az egy dokumentumba szerkesztése – mert már az első oldalán elakadnak, ott tudniillik, hogy mi legyen ennek a most még egyetlen elektronikus oldalban aktualizálódott hihetetlen potencialitásnak a címe, vagyis hogy milyen jelentés legyen, példának okáért *végző* vagy *végleges*, és hogy szabad-e egyáltalán ilyen szavakat csak úgy leírni, és ezzel végző soron magát az ügyfelet is, azt sugallni, hogy neki már befellegzett, ennyi volt, mert most már az következik, hogy megszürikül, kiszárad és megdöglik és szétrothad a tengerfenéken, vagyis, hogy már nem lehetnek soha semmilyen vágyai; vagy helyesebb inkább egy *közbenső végző*, esetleg *közbenső végleges* jelentést előállítani, ezzel gondolva arra az eshetőségre is, ha előre nem látható, új vágyak fogannának és fogalmazódnának meg időközben, amely esetben elkészülhet a *második közbenső végző* vagy a *második közbenső végleges* jelentés: szóval mindent egybevetve több előnye is mutatkozott, hogy ez a mostani jelentés ne legyen se végző, se végleges, és ezeknek az előnyöknek a szem előtt tartásával kezdődött meg a munka a *közbenső végleges jelentés a Belső Vizsgálatról* cím alatt, ami mellett végül döntöttek, kifejezve ezzel, hogy ha az ügyfél mégis úgy találná, hogy ez a jelentés fennálló vágyaival minden tekintetben összhangban áll, és ezért kiadná az utasítást, hogy rituálisan töröljék a címből a *közbenső* szót, ezzel egyben felelősséget vállalva a leírtakért, akkor a jelentés ugyan lezárttá, azaz véglegessé válik, de semmiképpen sem akadályává egy esetleges újabb jelentésnek (meg aztán: ott volt benne ez a balsejtelem, amit nemcsak leírni nem mert, de óvatosan felé gondolni, külső rétegeit súrolva megközelíteni, azt is csak nagyon ritkán, abban viszont szinte biztos volt, hogy kollégájában őhózzá hasonlóan kialakult, jelen van, mozgolódik, mint ahogy tudta azt is, hogy ennek a közös balsejtelemnek a tárgya, amire vonatkozik tehát, az maga a folyton folyvást ügyesen

elkerült, mert valójában mindenféle vágytól függetlenül szavakba önthetetlen, és ilyenképp leírhatatlan végső jelentés).

Ma van hat hónapja, hogy nem evett, pontosan ennyi telt el azóta, hogy utoljára kiúszott az odújából egy magányos, punnyadt és némileg szorongós nap végén, már beesteledett odakint – pontosabban odafent –, otthon nem volt semmiféle étel, az odú körül is csak néhány üres páncél-maradvány és csigaház hevert szétszórva, félig-meddig a homokba temetve, valahogy szokatlanul lehangoló volt az egész tengerfenék, és nyomott, de ennek a nyomásnak semmi köze nem volt a mélységhez, sokkal inkább a félelemhez, hogy valami történni fog, még hozzá ma este, és ez a félelem adott tömeget aznap este minden korallnak és sziklának, ettől voltak olyanok, mint ha folyton valami fölé tornyosulnának, de ezenkívül semmi jelét nem adták annak, hogy a félelem alapos volna, azaz teljes mozdulatlanságban és csendben tornyosultak itt, a világ legalján, ő pedig elindult közöttük, nyolc karjával alaposan letapogatva felszínüket, de a tapadókorongjait borító receptorok most semmiféle információt nem továbbítottak, maradt tehát ez az előérzet meg annak a biztos tudása, hogy bármi lesz is, most valami élelmet kell szereznie, így úszott egyre távolabb az odútól, ebben a sós melanokóliában, és csak úszott és úszott, néha a tengerfenékhez lapult, mozdulatlanul, majd megbizonyosodva róla, hogy egyedül van, úszott tovább, egy idő után beállva egy ívelt pályára, aminek a centruma az egyik pontjáról sem látható, mindenholnán túlságosan messzi Odú volt, most már az egyetlen hely, ahová vágyott, és ahová még nem térhetett vissza, mert dolga volt, és most már azt is tudta, hogy nemcsak annyi, hogy élelmet szerezzen, mert ahogy haladt előre ezen a pályán a sötétben, egyszer csak mintha elért volna egy előre meghatározott pontra, *az időben*, és azon a ponton túl már ott volt ez a megértés, hogy neki más dolga is van ma este, vagyis az egyik pillanatban még semmi, a következő pillanatban pedig egyszerűen tudja, azt nem, hogy mi is az a dolog, de azt valahogy érzi, hogy ott van előtte a sötétben, mint ahogy ott volt ez a mostani megértés is, így hát folytatja ezt a kotródást, és nem érez semmiféle megkönnyebbülést, amikor ennek során megpillant egy-egy rákot vagy kagylót, mert valahogy elkeserítőek ezek mind, mint a giroszosok az éjszakai körúton, és mintha tudnák ők is, hogy innen kezdve már előre megírt lefolyása van a történéseknek, semmiféle ellenállást nem tanúsítanak, mozdulatlanul, egyfajta érthetetlen, magasabb szintű tudásról tanúskodó, mégis nagyon szomorú tekintettel tűrik, hogy éles csőrével beléjük hatoljon, mérgező nyálával szinte azonnal elpusztítva

őket, és innentől már nem látszik sem tudás, sem szomorúság a tekintetükben, miközben cafatokra tépi őket.

Száznegyven oldalt számlált a Word, amikor az ügyfél azzal a kéréssel állt elő, hogy szeretné, ha a készülő jelentéshez tartozna egy *nagyon rövid* összefoglaló, amiből a legmagasabb ingerküszöbű neuronjainak is átvilág-lana, hogy mi is akkor a konklúziója ennek a Belső Vizsgálatnak, még-hozzá szinte azonnal, minimális erőbefektetéssel, szóval mondjuk egy sus-hi-bárban egy aprócska kijelzőn átfutva, sőt – olvasták ki elkecsere-dve az e-mailbe belefoglalt szubtextust – a legjobb az lenne, ha az átviláglás azok-nál is megtörténne, akik egyébként *nagyon keveset* olvasnak, hogy így fo-galmazzunk, így hát félretették a folyamatban lévő kompilációs munkát, és megkezdték a kompressziós munkát, amivel csak a szöveg következtetése-ket tartalmazó része volt érintett, vagyis a *vezetői összefoglaló* cím alá nem szerkesztettek be semmit a módszertani leírásból, a statisztikákból, a ren-delkezésre álló adatok felsorolásából, a bizonyítékok értékelésének szem-pontjaiból, sem a Belső Vizsgálat lefolyásának történeti áttekintéséből, így végül csupán harminc oldal maradt, amivel dolgozniuk kellett, és amit vé-gül sikerült tizenöt oldalba sűríteniük, hogy ezt a főnökük a megértés elő-segítése érdekében még a szükséges mértékben kiegészítse, így végül ti-zenkilenc oldal került be a *vezetői összefoglaló* és *az ugyan a Belső Vizsgálat nem tárt fel* szövegrészek utánra, így pedig már százötvenkilenc oldalt számlált a Word, és ekkor létrehoztak egy új dokumentumot, és felírták cím-nek, hogy *Közbenső vezetői összefoglaló a Belső Vizsgálatról szóló közbenső végleges jelentéshez*, és ezt a címet valaki nem átallott automatikus kiskapi-tálissal szedni, úgyhogy az illetén létrejött tipográfiai holokauszta alá má-solták be a kompressziós munka eredményét, ami a címdallal együtt most már elérte a kerek húsz oldalt, és így optikailag is rendben lévőnek taláلت-tott ahhoz, hogy az ügyfél legmagasabb ingerküszöbű neuronjainak rendel-kezésére bocsássák azzal, hogy előtte még felírták valamennyi oldal tetejé-re, hogy *nem végleges változat*, számolva azzal, ha a nagyon keveset olvasó befogadók esetleg elsiklanának a *közbenső* kifejezés felett, de végül nem ez-zel volt a baj, hanem azzal, hogy a megcélzott ingerküszöbök magasabbak voltak, mint amire számítani lehetett, így aztán mind a húsz oldal alattuk landolt, nem volt tehát más hátra, mint folytatni, pontosabban újratek-de-ni a kompressziós munkát, aminek az alapját most ez a nem elég magas röptű húsz oldal képezte, az eredménye pedig három, majd a szükséges ki-egészítéseket követően öt oldal lett, ezzel pedig egy tovább már nem csupa-

szítható, tökéletes, önmagában teljes forma állt elő, amit az emberi alázat meghatározó kifejezéseként egyszerűen *rövid vezetői összefoglalónak* neveztek el, és illesztettek be az immár *kiterjesztett vezetői összefoglalóra* átkeresztelt szövegrész elé, ezzel százhatvannégy oldalra tornászva fel azt a bizonyos számlálót, majd következhetett az újabb munkaproduktum átemelése egy különálló dokumentumba, ezt követően a címloldal közepére a *Közbenső rövid vezetői összefoglaló a Belső Vizsgálatról szóló közbenső jelentéshez* cím beépítése, majd kijelölése és átformázása automatikus kiskapitálisra.

Késő este volt már, amikor hazaért, végletesen kifáradva, és nemcsak az általános sötétől, az általános kietlenségtől, az általános sötét kietlenségtől, meg ami ezekben megbújik – mert megbújik bizony, és nem veszed észre, mielőtt túl késő –, vagyis a dolgoknak az életerejét lassan és alattomosan elszívó általános természetétől, hanem sokkal inkább attól, hogy a visszafelé vezető utat úgy kellett megtennie, hogy három karját nem tudta használni, mert azok a kő köré voltak tekeredve, a legnagyobbik köré, amit még el tudott mozdítani, így hát komolyan akadályozva volt az úszásban, csak szívta be a vizet a szifóján, és lövellte ki, és szívta be és lövellte ki, és mintha az egész teste alárendelődött volna ennek a pumpálásnak, egyetlen ismétlődő izommozgás-sorozattá vált, egy ütemesen lüktető szívvé, ahogy gondolkodás nélkül dobog és dobog, mert semmi más nem tud, mint hogy dobognia kell feltétlenül, kivéve persze a három kart, mert ezek makacsul szorították a követ, miközben minden egyes rajtuk kívül álló sejt ebben az elkeseredett előre hajtásban, a közegellenállással szembeni gyötrelmes küzdelemben vett részt, de nem volt egyetlen része sem, bármily parányi, ami figyelt volna arra, ami alattomosan megbújik, mert ez már végképp meghaladta volna azt a kapacitást, amit akkor ő úszás közben, kerek hat hónappal ezelőtt a létezésből önmaga által kiszakított, így aztán nem a dolgok rendjéből fakadóan, hanem annak ellenére ért el végül a homokos aljzat fölé boruló sziklaképződményhez, aminek egyetlen bejárata volt, azaz mindösszesen öt irányból adott biztonságot, és csupán egy oldalról rejtett veszélyeket, és ezt is úgy, hogy az oldalról nyíló bejárat fölé egy sziklapárkány türemkedett ki, felülről gyakorlatilag láthatatlanná téve, hogy ez nemcsak egy sziklaképződmény, hanem annál sokkal több, és ezt az igazságot érkezett most ő vissza mindenki számára véglegesen elrejtetni, és pontosan ez történik most, mert a három fáradt kar lassan lefejtődik a kőről, ami a tengerfenékre hull, valahogy tompán, mert nemcsak a hangját, de a színét, a formáját és a hullását is elnyeli ez a homály, ami most benyúlik a bejárat-

ton is, az ő törhetetlen teste pedig utánanyúlik, szinte befolyik ezen az apró résen, mígnem már csak nyolc kar lóg ki, ezek közül három nagyon fáradt, de még utoljára nekitüremkednek, a kőre tapadnak, és magukkal vonják, eltorlaszolva, ami egy pillanattal ezelőtt még a veszély egyetlen lehetséges iránya volt, most viszont egy beteljesedés része, mert a vége valaminek, és ezzel együtt közbenső állomása valami másnak, ami több százmillió éve kezdődött, és amit nem foghat át a tudata, de mégis, most mintha a földgolyó állandó forgásában épp ezt a parányi térbeli pontot, ezt az apró, most már mindörökre sötét, de semmi mással fel nem váltható, mert egyszeri és megismételhetetlen Odút, és benne őt is átlendítette volna valamin, amin túl nem kérdéses, hogy minek kell történnie, és ő nem is kérdi, hanem felkapaszkodik a mennyezetre, és nekilát, hogy az elkövetkező három hét során szifócsatornáján kieressze, a szájához legközelebbi és egyben legkisebb tapadókorongjaival fürtökbe fonja, és a testében keletkezett váladékkal a mennyezetre feltapassza a tízezer, majd húszezer, majd harmincezer, majd negyvenezer, majd ötvenezer, majd hatvanezer, majd hetvenezer apró, könnycsepp alakú tojást, miközben nem alszik és nem eszik majd, sőt, nem eszik soha többé, de tudja végig, hogy idebent már nem fogja bántani többé senki.

Az angol nyelvű verzió kétszázhuszonkilencedik oldalát szerkeszti, a *Proposals and Next Steps* alcím alatti részt, olyan lassan, hogy most már elég két ujjal gépelnie, a maradék nyolcat pedig bezárkózón kézfejei alá vonja, szorítja, inkább görcsbe, mintsem ökölbe, és még így sem okoz számára nehézséget, hogy gondolataival az iramot tartani tudja, mert ezek a most közel sem eléggé koncentrált gondolatok újra és újra visszahőkölnek, amint lehetőségük lenne egy kis előnyre szert tenni, vissza a főcímhez, pontosabban annak és egyben az egész dokumentumnak a legelső szavához, ami alá ez az ő gondolatmenetét magában tartani képtelen *Proposals and Next Steps* elnevezésű alcím betagozódott, és ezért általa most olyan szerencsétlen módon meghatározatik; ennek az első szónak a karaktereit ugyanis arra az üres helyre gépelte be, ahol idegennyelvi képességeik önmagukba roskadtak anélkül, hogy látható romokat hagytak volna maguk után, és ez őt személyesen olyan mély szorongással tölti el, hogy a saját, kinyomtatott munkapéldányára fel is írta a főcím fölé kézzel, mondhatni az egész szöveg értelmezési tartományát meghatározandó, hogy A MI KUDARCUNK A LEGEMINENSEBB, úgy, hogy a KUDARCUNK pontosan e fölé a szorongásáért felelős *Final* kifejezés fölé kerüljön, amely utóbbival az ügyfelet

rögtön az elején otromba, ne udvariaskodjunk: a legotrombább módon lerohanni, fölötte ítéletet mondani készülnek, és látják is maguk előtt a hosszúság pupillát, amely most teljesen rezzentlen, nem követi a szöveget, mert az olvasásban már azelőtt megakadt, mielőtt elindult volna, és nézik, ahogy a vörösbe hajló bőrnek nemcsak a színe, de a textúrája is elváltozik, fakóbb árnyalatokba és érdekesebb felületekbe fordul, hogy végül olyanak lássák, mint egy vakolatlan falat, ami mellett, ha a közelben lakók elsétálnak, tudják, hogy már csak az éjszakának kell leszállnia, hogy graffiti kerüljön rá, és azt is, hogy utána nem fog arra óvodába menet a gyerekével elsétálni senki sem, kerülőutakra húzódik mindenki, és azt mondják, *mert azt az utcát most javítják*, meg *mert erre már rég sétáltunk*, egyszóval megtanítják a gyerekek azoknak az – eufemizmussal élve – finom eufemizmusoknak a szakértő használatát, amelyek pontos alkalmazásának képessége például az ő és a kollégája munkájához egyenesen elengedhetetlennek bizonyult, ha most egyben elégtelennek is, mert a délután öt órára rendszeresített közös tanácskozásaik során kénytelenek voltak minden napirendre tűzött alternatív javaslatukat elvetni, eleinte még különösebb nehézkesség nélkül, így viszonylag hamar kiegyeztek abban, hogy nem jó a *Closing Report*, és nem jó az *Ultimate Report*, nem kellett sok időt szánniuk arra, hogy a másikkal beláttassák, ezek a felvetések miért komolytalanok, a komolytalansággal ugyanis tulajdonképpen már akkor tisztában voltak mindketten, amikor a napirenden látták viszont ezeket a szavakat, de ekkor még nem gondolkoztak el azon, hogy a pusztán fölvetésük valamilyen, akkor még magát fel nem fedő zárlat eredménye, amely majd csak azt követően válhat nyilvánvalóvá, hogy először a *Conclusive Report*-ról döntenek el, hogy végképp nem lenne tanácsos, tudniillik ha azzal az ügyfélben alaptalan és végső soron csalódást eredményező lázálmodat keltenének, majd – szokatlanul éles, többször személyeskedésbe forduló vitát követően – mint túlságosan is az eseménytörténetre vonatkozót, azaz visszafelé tekintőt a listájukon utoljára maradt *Eventual Report*-ot is elvetik, mert még jó, hogy nem *Végre-valahára jelentésnek* akarja elnevezni, jegyzi meg a kollégája, teljes joggal, ismeri el ő, teljes joggal, ismételi el a kollégája, nem úgy, mintha bocsánatkérést fogadna el, gondolja ő, mert nem is gondolta, hogy bocsánatkérés akart lenni –, de itt már hallgatnak, csendesen tudomásul véve, hogy önmagukat ezen az árnyalatokra egyébként oly érzékeny idegen nyelven kifejezni tudni sohasem fogják, hogy ez a nyelv, ami a finom elhallgatásaival, a leírást kecsesen elkerülő körbeírásaival, az Alany kilétének rejtegetésére alkalmasságával oly sokszor segítette ki őket, most egyszeriben kizárta őket, ők pedig benne-

ragadtak ebben a másikban, amire mégsem számíthatnak, ha ki szeretnék bogozni, kinek is kéne bocsánatot kérnie kitől, mielőtt nemsokára szembe kell nézniük azzal, amit mindketten finoman elhallgatni igyekeznének.

A számítógép Samsung gyártmányú képernyője előtt ül, és eufemizmust keres a *termination* kifejezésre, amely utóbbin minél többet gondolkodik, annál biztosabb benne, hogy nem írhatja le: túlságosan hangsúlyosan jelenik meg benne ugyanis az aktus átmenet nélkülisége és azonnali visszafordíthatatlansága, azaz valaminek a vége, akárcsak a latin *terminare* igében, és ebből az ügyfélnek első csapásra nyilvánvalóvá válna, hogy itt nem a szokásos szerencsétlenkedésről van szó, hanem egy olyasfajta határátlépésről, amit a szó sötétebb konnotációi is sugallnak: hogy most már nincs hová csökkenteni azt a bizonyos számot a Könyvekben, mert a tárgybeli tétel az Ő céljaira már végképp amortizálódott, és az ezzel felbillent kozmikus egyensúlyt, ezt a tébolyító ellentétet az érzékelt világ és a Könyvek között helyre kell állítani, és ezt nem lehet másként, mint hogy átírják azt a bizonyos egyest nullává, és ezzel együtt kitörlik onnan az egész sort, vagy ha nem megy, akár az egész oldalt kitépik, méghozzá leplezetlen erőszakkal – nos, ezt a leplezetlen erőszakot és a mögüle átvilágító barbári kéjt biztosan nem írhatja le, ezért aztán végül is inkább a *dissolution* kifejezést gépeli be az *of the employment relationship of Mr. K.* szavak elé, ami ugyan a mára archaikussá vált nyelvben kifejezetten halált jelentett, de semmi esetre sem egy rémisztő, hirtelen halált, valamiféle megfellebbezhetetlen cezúrát sugall, hanem lassú és folyamatos átmenetet, azaz valami egészen természetes és magától lejátszódó feloldódást, vagy akár még azt is mondhatnánk, szétrohadást, tehát még így is a maga teljességében nyugati szemléletű dolgot, ami senkitől sem vár azonnali elköteleződést valamelyik szélsőség mellett, sem – ami talán még fontosabb – felelősségvállalást ezen elköteleződésért, így pedig remélhetőleg egyetlen dolog világlik majd át az ügyfélnek ebből a szóból: annak csupasz tudattalanja, a latin *solvere*, azaz, jelen esetben: *solving the problem*.

Mialatt azon tűnődik, kell-e még egy pont a *Mr. K.* után a mondat végére ahhoz, hogy megfelelően lehessen lezárni a dolgokat, hirtelen és éle-tében először, amolyan *déjà vu* érzése támad, annak viszont meglehetősen definíciószerűtlen, úgy érzi ugyanis, hogy ezt az egészet – hogy itt ül, és ezt gépeli – egyszer már megálmodta, azaz hogy egyszer, ha el is felejtette utána rögtön, pontosan tudta, hogy ez meg fog vele történni, és akkor nem is

hazudott magának idegen nyelvekből kölcsönzött passzív mondatszerkezetekkel, egészen világos volt ugyanis, hogy a saját tevékeny magatartása folytán fog elérni erre a bizonyos pontra, pontosabban ez elé a második pont elé, aminek a begépelése terhét nem háríthatja át egyetlen nyelvtani szabályra sem, mert – és ezt álmában szintén tudta – az kizárólag az ő döntésén múlik, és ha úgy dönt, hogy begépeli, és ezzel egyszersmind át is lép a kurzorral, már nem törölheti ki, egy egyszerű gombnyomással biztosan nem, hiszen odaát, a Felfoghatatlan Régiókban, a merevlemez látható, szétszerelhető, elégethető (egyszer milyen sokáig keresett ez utóbbira egy eufemizmust!) részein túli, végtelen sötétben minden egyes bit eltárolódik, és ha egyszer eljön az elszámolás ideje, és a Nekromanták alászállnak, és megtalálják, amit ideát már rég elfelejtettél, akkor majd mindenki az alapján ítéltetik meg, hogy hány pontot tett és hová, ezért aztán nem is érdemes bíbelődni a már kitett pontok utólagos elhantolásával, vagyis, ha most túlrendül azon a bizonyoson, akkor folytatni fogja a következő mondattal, és aztán még nagyon sokkal anélkül, hogy onnan kezdve a szövegkollíziót akár csak egyszer is megsértené, és pontosan emiatt, tudniillik magának a Szövegnek a követelményei miatt tulajdonképpen kényszerpályára fog kerülni, ezt mind tudta abban az álomban, amit utána rögtön elfelejtett, és talán azt is tudta, hogyan szólnak majd ezek a mondatok, talán álmában ott ült egy számítógép előtt, mint most, és végigolvasta az egészet, majd amikor a végére ért, úgy megdöbbsent, hogy rögtön felébredt, és mivel már hajnalodott, be is jött rögtön ide, ahol most ül, és ahol csak azt tudja, hogy a közvetlenül következő mondat úgy kezdődik majd, hogy *After the execution of the labour law measures vis-à-vis Mr. K.*, és már ebből látszik, hogy ebben a következő mondatban már semmiféle szemérem nem lesz, hiszen addigra már minden eldőlt, nem lesz tehát értelme olyasfajta szavakkal takarózkodni, mint az *implementation*, utólag már viszonylag nyíltan lehet majd beszélni arról, hogy mi történt valójában, és ez az ügyfélnek is azt nyújtja, amire eljutván ide a szövegben igénye van, vagyis a lassan mérgező vegyi anyag csípését a bőrhámon, ami pontosan elég fájdalmat okoz ahhoz, hogy biztosítani tudja magát arról, hogy ő is érző, ha nem is emberi lény, ezt követően pedig lesz egy konklúzió is a végén, ami gyakorlatilag elismétli még egyszer ugyanazt, csak hogy emlékeztesse az érző, ha nem is emberi ügyfelet arra, hogy valamennyi intézkedésre kizárólag ezen szöveg ajánlásai alapján került sor, és ezzel az egész feljegyzés még az utolsó pont előtt átlényegül egy vallási textussá, aminek ő, itt, a számítógép képernyője előtt a lejegyzője, egy apokrif evangélista, aki tehát abban a különleges helyzetben van, hogy mindezt nem

a koponyák hegyén ülve örökíti meg, elgondolkozva szemlélve a köves talajban éktelenkedő három gödröt, amikben bármik álltak is még nemrég, mostanra funkciójukat veszítették, így aztán kitörölték ezeket az felfelé meredő írásjeleket a mondat végéről, és nem maradt utánuk, csak ez a három, a befejezettséggel dacoló pont az egyre sötétedő ég alatt; neki nem kell félnie attól, hogy bármelyik pillanatban eleredhet az eső, és akkor ezek a gödrök lassan megtelnek vízzel, és másnap már csak az ő végső soron befejezetlen mondatai hirdetik majd, hogy mi történt, és hogyan, ő ezt a mit és ezt a hogyan már előre megírja, hiszen ezeket ugyanúgy látta álmában, mint azt, hogy itt fog ülni, a számítógép képernyője előtt, mindösszesen hét emelet fedezéke alatt, védve az ég kiszámíthatatlan reakciója elől, és minden egyes billentyűnyomással közeledik majd ahhoz a konklúzióhoz, ami az ő mocskos álmában egészen máshogy festett, nem volt ugyanis azon az egész, kietlen hegyen csak egyetlen felettébb magányos gödör, vagyis egy igen határozott pont, és azon túl tényleg semmi, és most őneki el kell döntenie, hisz-e ennek az álomnak, annak ellenére, hogy nem tudja, az honnan jött, és csak sejteni tudja, hogy természetesen nőtt ki abból, amit az évek alatt magából a számítógép merevlemezen hagyott, a mondatok egyre terebélyesebb szövevényéből, amiről először úgy tűnt, hogy ő nyesegeti erre-arra, majd úgy, hogy teljesen véletlenszerűen növekszik, de mostanában már nem lehet nem észrevenni a véletlenszerűség szövetén áttüremkedő szabályszerűséget, sőt, tervszerűséget, és ő ennek az idegen és megfoghatatlan tervszerűségnek készül alávetni magát azzal az egy ponttal, és az abban tömörített összes mivel és hogyannal és az abban szintén bennefoglalt valamennyi saját, jövőbeli mijével, mikorjával, holjával és hogyanjával, és ki tudja: talán egyben ki is töröl valamit, mert pont az az egy karakter fog felülírni egy rég-es-rég archivált adatot, mondjuk, egy évtizedekkel ezelőtt egy koalának tett hazug ígéretet, amit azután nem hozhatnak vissza, még a Nekromanták sem, és talán pont ennek az ígéretnek a hazugságához ragaszkodva kitörli a mondatból a *K* betűt, és a helyére gépeli, hogy *J*, majd hallgatja egy ideig az ablakon kopogó esőcseppeket, és kitörli a *J* betűt, és begépeli, hogy *K*.

A hitelből vásárolt Samsung gyártmányú QLED televízió kétszáz fokozatú skálán állítható félfényében fürdőzik, amiről gyanítható, hogy egyben a dicsfénye vagy hívogató fényjele valakinek, most éppen nem lehet tudni, hogy melyik és hogy kinek, a konyhában sötét van, itt meg kiégték a halogének, és ahogy odakint besötétedett, és a televízió kívüli világ elveszítette éles kontrasztjait, az árnyékok egyre mélyebbek, a tárgyak egyre ki-

vehetetlenebbek lettek, ő szép lassan visszahúzódott ebbe a mindinkább beszűkülő, mostanra a száznyolcvankilenc centiméteres képernyő derengése által keretezett térbe, és az jut eszébe, hogy vajon ez a föltűnően éles keretezettség, azaz, hogy mintha egy odúban ülne, és minden oldalról teljességgel átlátszatlan falak vennék körül, betudható-e annak, hogy végül a drágábbat vette meg, azt, amelyikről a neten azt írták, hogy *a legfényesebb és a legütősebb*, amit valaha teszteltek, és hogy *a rendkívül élénk színeket lenyűgöző háttérvilágítással ellensúlyozza*, hozzátéve, hogy *mindezt a mély, de részleteiben gazdag fekete szín megjelenítése egészíti ki*, a legmélyebb, mormogja maga elé, miközben beleiszik a kilencedik dobozos sörbe, hangosan megforgatja a kortyot a szájában, jó hosszsan, mintha csak a természetfilmet szinkronizálná, ami előtt leragadt, és amit a felesége a teljes némaságig halkított, beszédes szótlansággal és hangsúlyozottan: nem elnémított, egyetlen gombnyomással, hanem lehalkított, a huszonnyolcadik fokozatról egészen a nulláig, majd a nullához érve a távkapcsolót letette az asztalra, egy olyan mozdulattal, amely nem azt üzenté, hogy *itt van*, hanem, hogy *itt marad*, és ezzel lefeküdt aludni, ő pedig itt ül azóta is, de hogy mennyi ideje, ugyanúgy nem tudná megmondani, mint azt, hogy mennyi ideig tartott az elnémítása a narrátornak, vagy, mert nem emlékszik, hogy ez az ismeretlen narrátor eredetileg milyen nyelven is kísérelte megmagyarázni, ami a szemei előtt most épp nem más, mint egy valóban mély feketeség, angol felirattal, most éppen:

resumes actively cleaning her eggs,

amit legnagyobb elégedettségére egyáltalán nem ért, sőt, kiolvasni is alig tud, a fekete és a fehér közötti valóban lenyűgöző kontraszt szinte elvakítja, a kép pedig semmiféle fogódzót nem ad, amely eligazítaná abban, hogy miről lehet szó, és noha nincs kétsége afelől, hogy ezek az ő mostani körülményei a megértést egyáltalán nem segítik, sőt, egyenesen hátráltatják, mégis megkockáztatja a reményteljes következtetést, hogy ezek szerint az erőfeszítései, körülmények ide vagy oda, mégsem voltak hiábavalók, azaz: amiről azt gondolta, sokkal, de sokkal több időt vesz majd igénybe, egész pontosan azt, hogy akár éveket is, azt sikerült megdöbbenően rövid idő alatt elérnie, vagyis sikerült – úgy tűnik, teljesen – elfelejtenie angolul, sőt!, az is lehet, hogy oroszul is, nem mintha ez utóbbi akkora eredménynek számítana, de az angol, az már valami, és valóban: amikor a képernyőn megjelenik, hogy

the lights haven't been turned on in her exhibit,

hiába hunyorog, semmit sem ért belőle, és ennek öröme jól megfor-
gatja a szájában ugyanazt a kortyot, egy kicsit véletlenül lenyel, sőt, félre is
nyel belőle, amitől a maradékot kiköpi, nem látja, hogy hová, de nem is ér-
dekli, sikeresen felkortyol egy újabb adagot: micsoda kimagasló koncentrá-
ció!, állapítja meg, meg azt is, hogy holnap már úgy nézheti a híradót, mint
egy hazafi, aki számára más hírek egyszerűen nem is léteznek, és ezt egyes-
egyedül saját magának köszönheti, mert senki más nem segíthetett neki ab-
ban, hogy azt a rengeteg sületlenséget, amit, és ráadásul angolul összeol-
vasott: elfelejtse, mert a felesége, példának okáért, csak állt szótlanul, amikor
lehordta a könyveit a pincébe, kezdve Platónnal, folytatva Pszeudo-Dionü-
sziosszal és Montaigne-nyal és Pascallal és Kierkegaard-ral, egészen Sesztov-
ig, és csak egyszer nyitotta ki a száját, amikor meglátott valamit az egyik
kupac tetején, de végül nem szólalt meg, inkább visszament a nappaliba, ő
pedig lehordott mindent, és mintha építési törmelék volna, úgy hanyta be
a dohszagú, penészes kis helyiségbe mindezt, ami valamennyi ellenkező tar-
talmú ígélet ellenére a javára szolgálni nem tudott, és amikor végzett, fel-
ment, lezuhanyozott, megborotválkozott, és elment megvenni ezt a tévét,
ami előtt most ül, teljes csendben, és amikor a felirat eltűnik, és ezzel visz-
szavonja fakó fénykörét, ő a puha fotelban végződő, ismerős odú helyett egy
sokkal szűkebb helyen találja, érzi magát: gurgulázik a sörrel, talán egy tel-
jes perc is eltelik, mire megjelenik az újabb felirat, de nem tudja kivenni a
szöveget, csak a felvillanását és a kihunyását

(as she tends her infertile eggs...),

(though her eggs will never hatch, it fills us with gratitude...),

(she tends them with diligence and grace),

de arról fogalma sem lehet, hány ilyen felvillanás és kihunyás váltja egy-
mást, és hányat mulaszthatott el, mert éppen akkor pislogott egyet, pedig
nagyon próbál nem pislogni, odanyúl, hogy kifeszítse a szemhéját, de leön-
ti magát sörrel, látja a foltot terjedni a pólóján, majd eltűnik, a póló is, a
folt is – utóbbi mintha néhány másodperccel tovább látná, aztán már azt
sem: véget érhetett a műsor, gondolja, aztán meg, hogy nem, és hogy iga-
zok volt, elvitathatatlanul, mert –, hacsak a szeme nem káprázik – az a fe-
kete nemcsak mély, de részleteiben valóban rendkívül gazdag, mert szó sincs
róla, hogy a feketeségnek ez a sötétsége, amely most őt is körbefogja, üres
volna, mert látja a mennyezetről függő törekeny füzéreket, ahogy finoman
ringanak, és közöttük egy súlyosabb, sűrűbb tömeget, alig kivehető kibogo-
zódást, moccanását a testnek, emlékezet előtt beprogramozott érintéseket,
és a kereteit mindennek, amelyek nevetségessé teszik, amit az örökkévaló-

ságról gondolt: a karjait sem tudja kinyújtani, tapogató tenyere minden irányban ellenállásba ütközik, felállna, de a mennyezet nem engedi, ezért aztán óvatosan lecsúszik a fotelból, és lábait magá alá vonva, a nyakát behúzva ül most itt, az Odú közepén, ügyelve, nehogy leverje az odaföntről lecsüngő, közlről egészen élettelennek tetsző füzérek, és mintha szorongását érezte volna meg, a bal kézfejét gyengéden megszorítja egy csáp, a tapadókorongok szívása cseppet sem kellemetlen, és amikor felnéz, ki tudja venni, hogy egy aprócska, kör alakú perzsaszőnyegen ülnek, egymással szemben Polippal, ez lesz tehát az ő kettejük kuckója, gondolja, Polip pedig elővesz egy csomag dominót, és mindkettejüknek kioszt hét fehér lapocskát, amiken még itt is jól látszanak a fekete pontok: Polip egy dupla hármassal kezd, ő pedig olyat illeszt mellé, aminek a másik oldalán csupán egyetlenegy van.